

Szív

A város: élőlény. A nagyváros motorja, szíve: a centrum. A Belváros állapota az idegen számára is elárulja: milyen „egészségnek” örvend a település. Az „amerikás” city nappal nyüzsgő, záróra után hallott. A nyugat-európai hangulatos centrumok éjjel is mutatják az élet jeleit. Melyik mintát tartja követendőnek Szeged? Ez itt a kérdés!

Legyen tiszta, csendes, biztonságos! A pihenést és az ügyintézés is szolgálja Szeged centruma!

De halott lesz Szeged szíve, a Belváros?! – kérdezik mostanában egyre többen a tömbrekonstrukció hírére reagálva. Mert a szegedi centrum lerobbant, elhanyagolt épületeire, vízvezeték és csatornahálózatra bizony ráférne a felújítás. Am a felújításnak nevezett akcióból úgy tűnik, átalakítás lesz. Az önkormányzat a belvárosi lakások jó részéből irodát, üzletet és más „szolgáltató egységet” kíván kialakítani. A megmaradt lakások bérleti díját pedig akár kétszázszorosra emelni. Azt beszéljük: az újjazdagok foglalják el a Belváros.

Fáj a szív!

Ü. I.

Hiányzó egységes rendezési terv...

„Legyen a gyalogosoké”

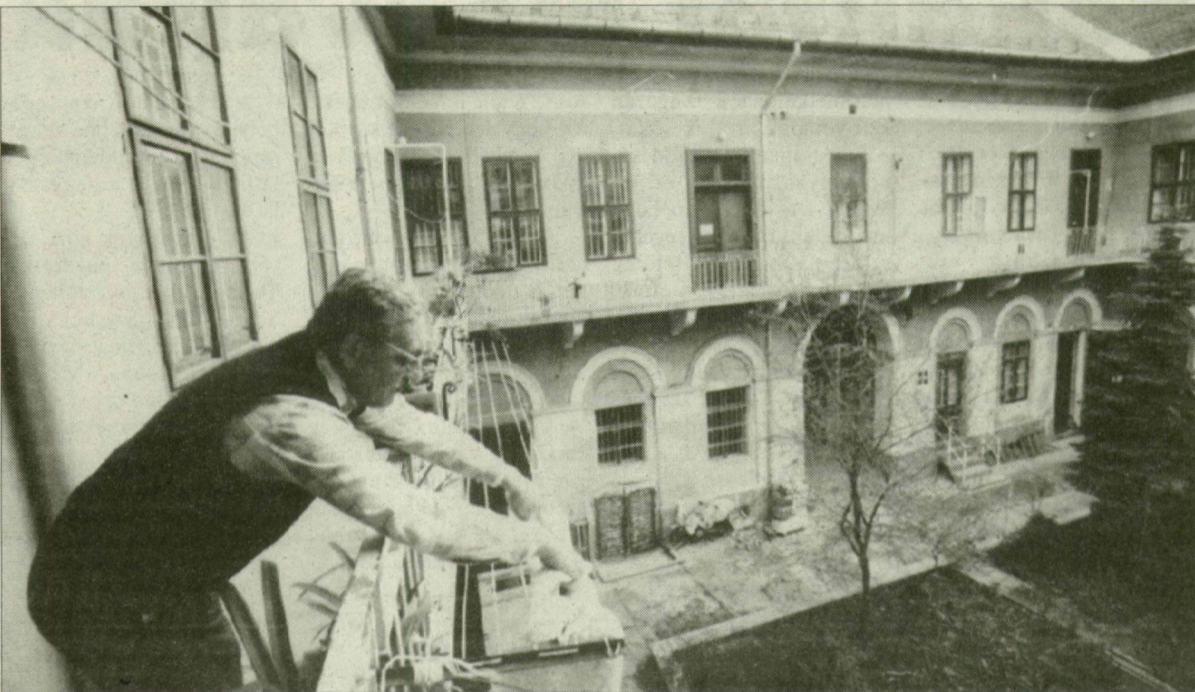
Novák István városi főépítész szerint a belvárosi tömbrekonstrukciós programot csak akkor szabad megkezdeni, ha egységes rendezési terv készül az egész Kiskörúton belüli területre. A „sétáló városrész”, vagyis a gyalogosok számára kialakított zónák kiterjesztésével lehete kihasználni mindazon lehetőségeket, amelyeket a történelmi városmag rejt magában.

Bár évek óta készen áll már a Dugonics tér, Kársz utca, Kölcsey utca és Tisza Lajos körút által körbezárt tömb rekonstrukciós terve, a megvalósítás egyelőre várat magára. A városi főépítész szerint ugyanis hiba lenne tömbönként végrehajtani a Belváros rehabilitációs programját: előbb világosan meg kell határozni az egész terület rendezési alapelveit.

A Kiskörút és a Tisza közti rész ugyanis egészségben védettnek tekintendő – erről még 1990-ben határozott a városi közgyűlés. Novák István úgy véli, nagyon fontos döntést hozott az akkori képviselőtestület, hiszen most már nem lehet „merényleteket” elkövetni az árvíz új építésnek köszönhetően szinte páratlanul egységes, eklektikus városmag ellen. Mert azt nehéz lenne tagadni, hogy korábban fölépült itt néhány olyan ház is, amelyeknek jobb lett volna valahol másutt helyet keresni.

A főépítész elképzelései szerint a védelmet ki kellene terjesztetni a Kis- és a Nagykörút közötti területre is. És ha továbbmegyünk, máris ott találjuk magunkat a várost körülölelő, tömbös beépítésű lakótelepi gyűrűben, amellyel éppúgy történnie kell. (Már készült Tarján városrész egyes területeinek rehabilitációs programja is.) S ha még távolabbra tekintünk, akkor környező települések (Algyő, Szőreg, stb.)

Halálra ítélt Belváros?

Az árvíz előtti polgárházra az újjazdagoknak fáj a foga? (Fotó: Karnok Csaba)

A tömbrekonstrukció-sorozatból lapunkból értesültek a belvárosiak is. Magát a hírt örömmel fogadták az önkormányzati tulajdonú lakások jobbára középkorú vagy nyugdíjas bérlői. De mivel senki semmiről nem kapott hivatalos papírt, arra gondoltak, ebből a tervből se lesz semmi! De úgy tűnik, mégis megkezdődik a felújításnak nevezett átalakítás, melynek következménye a lakócsere is. Mit szólnak a város centrumának nagy átalakításához az érintettek, a jelenlegi belvárosiak?

Meg is lepődtek például a Dugonics tér 2. lakói, mikor tavaly novemberben megjelent Koczor mérnök úr, s a bérlőket a „föjlújításhoz” kapcsolható igényeikről faggatta. Ennél is nagyobb megdöbbenést váltott ki az 1995. december 12-i gyűlés, melyre az „I. számú belvárosi tömb” rekonstrukciójában érintett, azaz a Dugonics tér 2., 3., 4. és a Kölcsey utca 6. lakóit hívták. A felszáz belvárosi lakos számára ugyanis ekkor vált nyilvánvalóvá: tiltakozásuk ellenére otthonukból el kell költöznük, de nem tudni, mikor és hova, ellenben bizonyos, az újjávarázsolt belvárosi lakást az eddigi bérlők nem kapták vissza. Az ok: felújítás helyett átalakították az épületeket. Vagyis: otthono-

kat vernek szét, majd irodák, üzletek uralják a terepet, a meghagyott önkormányzati lakások pedig nagy alapterületűek lesznek, s ezeket „piaci”, azaz horribilis összegű bérleti díj ellenében ktvánják értékesíteni.

Még egyes városatyák is tiltakoznak az ellen, hogy a Belvárosból, a 2500 önkormányzati lakásból kivaszárítják az embereket! Nincs elegendő önkormányzati lakás arra a célra, hogy az érintett belvárosi lakosokat legalább a felújítás idejére megfelelő körülmények közé helyezték.

A Dugonics tér 2-ben élő dr. Farkas Gyula egyetemi tanár szerint jogosnak tűnik a ház lakóinak azon föltételezése, hogy a műemlékjellelű ház bérleti jogát gazdag és ezért befolyásos magán-személyeknek ktvánják átjtaszani. Nincs más magyarázat arra, hogy: egyrészt e nemrég felújított épületet miért kell most átalakítani; másrészt a műemlék jellegű, eredetileg lakóház funkciójú polgárházból miért akarnak irodák, s „kávéházi szalon” céljára „ellopni” lakásokat; harmadrészt miért nem költözhetnek vissza azok a bérlők, akik itt éltek le a fél életüket, s eddig is tisztességesen fizették a lakbért és a közüzemi díjakat? Az épület iroda és szolgáltató, valamint átjáró házzá alakítása megszüntetné az árvíz előtti Szeged hangulatát idéző, volt Vajda ház eredeti funk-

cióját és jellegét. Nem beszélve arról, hogy így itt a bűnözés egy újabb belvárosi gócpontja alakulhatna ki.

A dr. Farkas László (KDNP) interpellációjára adott válaszában Veres Károlyné, a polgármesteri hivatali igazgató és vállalkozói irodájának vezetője hangsúlyozta: a felújítások és átalakítások célja a műszaki helyreállítás és az, hogy „az ingatlan hasznosítása a város gazdasági érdekeinek figyelembevételével történjen”. A jelenlegi bérleti díjak az épületek üzemeltetésének költségeit sem fedezik, nem hogy a felújításoké! Tudomásul kell venniük a bérlőknek: az épület tulajdonosa az önkormányzat és gyakorolni is ktvánja a jogait!

Ennek ellenére szintén érthetően a „szomszédvár-ra”, a 40-es években épült, 60-as években emeletráépítéssel felújított Dugonics tér 3. számú házra kimondott ítélet. Az ott lakók már határozatot is kaptak. Mégpedig – számukra meglepő módon – a makói polgármesteri hivataltól, ráadásul „javított”, de egymásnak ellentmondó, kétféle tartalmú szöveggel. Ez – az egyik lakó, dr. Tóth Péter nyugalmazott ügyész szerint – sérti az államigazgatás szabályairól szóló, 1957. évi törvényt is, mert lakásügyben az az államigazgatási szerv illetékes eljárni, melynek területéhez tartozik az ingatlan. Aztán:

A képviselő és városa

Milyen Belvárost szeretne a képviselő? – kérdeztük a közgyűlés néhány tagját.

Tisztaság, biztonság

Dr. Ványai Éva (MDF), a Belváros egyik képviselője, alpolgármester: – Tiszta, virágos és biztonságos Belvárost szeretnék. A belváros arculatának alapja: a tömbrehabilitáció, amit folytatni kell. A város centruma a gazdaságilag fejlett országokban elsősorban üzleti célokot szolgál. Több vendég-csalogató presszó, terasz kellene. Programokban ma sincs hiány.

Piac, üzletek

Juhász Antal (Munkáspárt), a városfejlesztési és tulajdonosi bizottság elnöke: – Szívem szerint minden házat felújítatnék, s minden jelenlegi bérlőt a lakásában hagynék. De mást diktál az élet! Ezért a piaci viszonyokhoz igazított Belvárost képzelek el. Az épületek alsó részében üzletekkel, második és harmadik szintjén reprezentatív bérlakásokkal.

Nyugalom, oxigén

Dr. Szilvássy László (KDNP): – Élő, tiszta levegőjű, nyugodt Belvárost szeretnék! Ezért a Tisza Lajos körúton belül legszűkebben kitiltanám az autókat. Mint majdnem belvárosi lakos nem szeretném, ha a bankok és irodák holt negyedévé alakulna a Széchenyi tér és környéke.

„City”

Kónya Gábor (MSZP), a lakásügyi bizottság elnöke: – Támogatom a nyugati mintájú nagyvárosi „city” kialakítását, hiszen Szegeden is fizetőképes kereslet van a frekvenciát helyen lévő üzletekre, irodákra és reprezentatív bérlakásokra. Ugyanakkor a jelenlegi belvárosi bérlők elhelyezésére nincs elegendő lakásunk, ezért is szorgalmazom az önkormányzati építkezést.

Újszászi Ilona

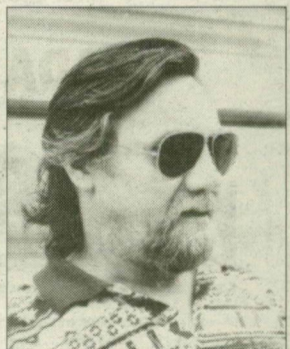
Önnek hogyan tetszene?

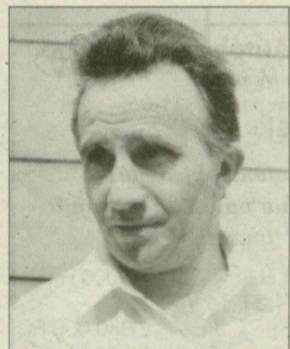
Török Rita (éptőipari szakközépiskolász): – Leendő szakmabelinek is érzem magam kissé, s így szeretném, ha megmaradna a Belváros egységes arculata. Ugyanakkor föl kéne újítani számos középület homlokzatát. Több szórakozóhelyre lenne szükség szerintem. Megfizethető, de színvonalas helyekre gondolok, melyeket a szegediek, külföldiek egyaránt látogatnának.

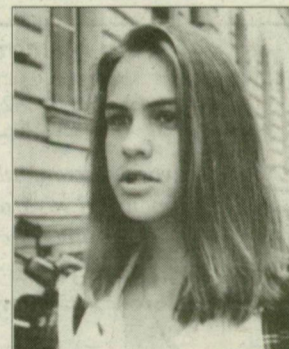
Bíró Ferencné (ügyintéző): – Tisztább Belvárost szeretnék! Itt van például a Deák Ferenc utca, ahol naponta közlekedem, s látom, piszkos. Különösen hétfőként tapasztalni, szemét borítja a járdát. Nem akarom megsérteni a szegedieket, de a Dunántúlon, ahonnan származom, általában tisztábbak az utcák. A terek többnyire rendezett vannak, s a parkosítás is aránylag megfelelő.

Sárszegi István (színpadmester): – Kerékpárral járok naponta a Belvárosba, így azután tapasztalom, elhanyagolt állapotúak az utak. A Széchenyi térenél, a sínek mellett, akkora rések vannak. Hogy szétrázzák a járművet. Az utállapotokra mindenképpen jobban oda kellene az önkormányzatra figyelnie. A parkolási helyzettel jelenleg elégedett vagyok, éppúgy, mint a parkokkal.

Volosinovszki Miklós (villamosmérnök): – A belvárosi tisztasággal egyáltalán nem vagyok megelégedve. A parkolók zsúfoltsága a parkolójegyek bevezetése óta megszűnt. Amit mindenképpen szeretnék: híd fölújítás elkészülte után mielőbb ésszerűsítsék a forgalmat. Számítan a fölösleges kitérő, ezzel együttjár a sok üzemanyagfogyasztás, azzal pedig a rossz levegő.

Koréh Katalin (gimnazista): – Hangulatosabb belvárost szeretnék, mozgalmassabb, fiatalsággal. Különösen nyáron nem ártana, ha több szabadterületi rendezvény lenne az utcákon. Lépjének föl zenekarok, legyenek diszkópartik. Pécssett, ahogy leültünk a múzeum elé, szinte mediterrán hangulat fogott el, ugyanez Szegeddel kapcsolatban nem állítható. (Fotó: Somogyi Károlyné)

Ny. P.